

Vážené dámy a pánové,

nejprve mi dovoluji, abych Vám poděkoval za pozvání na dnešní seminář.

Mým úkolem je, abych Vás ve svém krátkém vystoupení informoval o závlaze brambor na Znojemsku.

Závlahové systémy, které společnost Závlahy Dyjákovice, spol. s r.o. vlastní a provozuje, se rozkládají v jihovýchodní části znojemského okresu, v takzvaném dešťovém stínu Českomoravské vrchoviny, nadmořská výška zavlažovatelných ploch 190 – 220 m n.m.

s dlouhodobým úhrnem srážek ve vegetačním období 356 mm

s průměrnou teplotou ve vegetačním období 16,2 °C

se slunečním svitem ve vegetačním období 1420 hod.,

charakterizují tuto oblast jako teplou a suchou, s mírnou zimou a krátkým jarním obdobím.

Navíc složení půdy – převážně písčitohlinité a hlinitopísčité se středním až nízkým obsahem humusu umožňují úspěšné pěstování brambor.

V minulosti – tj. do roku 1990 se v naší oblasti pěstovaly pouze rané brambory na rozloze max. do 150 ha – což bylo asi 1 % zavlažovatelné plochy. Vysazované byly brambory pouze jako doplňkové plodina na malých plochách.

Postupně se tato rozloha zvětšovala a dnes je tato plodina pěstována na rozloze 800 – 1000 ha, což je od 8 – 12 % celkové zavlažovatelné plochy.

V naší oblasti jsou již zemědělské podniky, které se tzv. specializují na tuto komoditu a pěstují ji v průběhu celého vegetačního období a to jak pro konzum tak i na průmyslové zpracování (Agrospol Hrádek, Agrospol Hevlín, pan Juhás, pan Jelének apod.)

Co se odrůdové skladby týče jsou v naší oblasti s úspěchem pěstovány následující odrůdy:

Velmi rané: ADORA, IMPALA, ROSÁRA

Rané: DALI, KARIN

Polorané: AGRIA, MALABEL

Průmyslové: ATLANTIC

LADY KLEAR

LADY ROZETA

Pěstování velmi raných brambor ovlivňuje mnoho faktorů. Mezi nejdůležitější patří požadavky trhu zejména na cenu, termín dodávky a velikost

brambor. Trh s touto komoditou je cenově velmi nestálý a pro zemědělce velice rizikový, ale i ziskový. K úspěšnému obchodu může výrazně přispět mimo jiné i závlaha, která je pro pěstování raných brambor v naší oblasti nezbytná a velice důležitá.

První závlahovou dávkou je vhodné aplikovat začátkem května tj. v době, kdy začínají háčkovat a nasazovat hlízy. Je žádoucí, aby půda byla neustále vlhká, nikoli však přemokřená. Podle průběhu počasí tuto závlahu opakovat až do vyorávky brambor. V naší oblasti se vyplácí závlahová dávka ve výši 20 – 25 mm, za vegetaci je to pak 60 – 150 mm a to podle odrůdy a průběhu počasí. U polopozdních a pozdních odrůd je to někdy i více.

Jako závlahový detail se používají především pásové zavlažovače:

- závlaha postřikem, při první závlahové dávce je dobré použít konzolu a to až do doby plného zapojení porostu.

V našich podmínkách používáme PZ od firmy BAUER a CIPA RM, které jsou velmi kvalitní a spolehlivé, je možno zavlažovat jak s konzolou tak i se sektorovým postřikovačem s různými tryskami. Doporučuji pro zemědělce, aby při pořizování závlahového detailu nešetřili a zakoupili si kvalitní a spolehlivý detail.

Dále používáme PZ typu Pálava 75, které máme předělané jako turbínové.

Jeden pracovník je schopen zajistit provoz 6 – 8 kusů postřikovačů, tj. 10 – 15 ha, při základní dávce 25 – 30 mm denně. Záleží na délce převozu pásového zavlažovače.

- Pivotové zavlažovače FREGAT a SIGMATIC – výhodou je možnost nastavení závlahové dávky, u Sigmatiků pak závlaha ve výsečích, závlaha tam i zpět a pod.

Problém je, že nejsou zavlažované rohy honů, které se pak musí vykryt pásovými zavlažovači, nedostatek náhradních dílů a dále pak při sklizni, která musí být dělená.

V posledních letech se i v naší oblasti začala uplatňovat kapková závlaha. Má celou řadu předností a osobně vidím v této technologii velkou budoucnost.

Výhodou je jednak rovnoměrná závlaha po celé ploše, možnost přihnojování, pořizovací cena, úspora vody, energie, postřiků apod.

Naše firma Závlahy Dyjákovice je připravena na základě požadavků zemědělců zajistit jednak dodávku vody na pozemek, dále pak i závlahu brambor na poli.

Záleží pouze na zemědělci, aby určil termín závlahy a množství vzhledem i k agrotechnickým podmínkám (ochrana, oborávka apod.)

Cena povrchové vody na hydrantu je odvozena z vnitropodnikové kalkulace odsouhlasené zemědělskými podniky a činí v letošním roce 4,20 Kč/m³. Na tuto cenu jsou stanoveny množstevní slevy, které při splnění daných podmínek činí až 25%. Výsledná cena se pak pohybuje okolo 3,00 Kč/m³ vody.

Z této částky je největší položka za dodanou elektrickou energii, která nám za letošní rok vychází 1,72 Kč/kWh. Problémem je, že tato cena není dlouhodobě konstantní a každoročně se nám zvyšuje. Oproti roku 2005 došlo k navýšení o 18 % a pro rok 2007 máme signály od dodavatele fi. E.ON, že dojde rovněž k zdražení až o 15 %.

Co se týče vlastní závlahy na pozemku jsme připraveni realizovat dodávku vody až k plodině. Máme tým specializovaných a vyškolených pracovníků, kteří provádí závlahu formou služby.

Dále vlastníme požadované stroje, abychom mohli na základě požadavku prvovýrobce zajistit závlahovou dávku jak v požadovaném množství tak i čase.

Cena za tuto službu činí 2.300 – 2.500 Kč/ha při závlahové dávce 25 mm.

Jako vlastníci a provozovatelé závlahových staveb vidíme problém v tom, jak zajistit provozuschopnost závlahového zařízení a jeho využití v budoucnosti. Oproti minulosti využívání těchto v naší oblasti tak důležitých vodohospodářských staveb pokleslo až na 15% - 25% a bez finanční podpory

státu bude toto procento ještě klesat. Je celá řada staveb, které jsou již z provozu úplně vyřazeny. (V naší oblasti jsou to Práče, Lesná-Stálky, Šaldorf-Strachotice, částečně pak Šatov-Jaroslavice.)

Cílem finanční podpory by měla být jednak rekonstrukce technologie čerpacích stanic a tím následně pak úspora elektrické energie. Dále pak modernizace trubních sítí a závlahového detailu.

Děkuji za pozornost.

V Dyjákovících 9.8.2006

Ing. Jaroslav Benda

jednatel společnosti

Závlahy Dyjákovice, spol. s r.o.